СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 138. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 15-го ЧЕРВНЯ 1951. No. 138. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 15, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ГЕНЕРАЛ ЗА БОМБАРДУВАННЯ ЗАЛІЗНИЦІ В МАНДЖУРІЇ

Вашингтон, 13 червня. — В останнім дні свого свідчення в сенатських комісіях ген. Алберт К. Ведемейер заявив, що Америка повинна збомбардувати китайсько-російську східну залізницю в Манджурії, щоб допомогти аліянтським військам, які тепер борються в Кореї проти комуністів. Такий крок це — „розрахований ризик", який може викликати третю світову війну, одначе особисто Ведемеєр дораджує такий ризик. Згадану залізницю контролюють спільно китайці й росіяни і тому Совєти можуть вважати таке бомбардування за виклик до повної війни.

На третій і кінцевий день свого свідчення ген. Ведемеєр, який був колись командувачем американської армії в Китаї, висловив погляд, що адміністрація Трумана дала замалу підтримку китайським націоналістам в їх боротьбі проти комуністів. Він ще раз повторив своє домагання здійснити морську блькаду китайського побережжя, хоч би це був воєнний акт, одначе, „ми й так опинились у війні з комуністичним Китаєм в Кореї".

Майкел Квіл Відкликає Страйк на „Собвеях".

Ню Йорк. — Майкел Квіл, голова юнії транспортових робітників, обіцяв, що не буде страйку службовиків на підземних залізницях Ню Йорку з 1. липня, як це він заповів минулого тижня. Внаслідок такої зміни настрою мейор міста Вінсент Імпеллиттері згодився на переговори про підвишку платні й про скорочення годин праці. Спеціяльна комісія, яка розглядала цю справу, твердить, що по обох боках є принаймні добра воля. Квіл перестав викрикувати „до чорта з законом" (Кондона-Ватліна), який забороняє страйк на залізницях, а посадник заявив репортерам, що він перестудіює становище, про яке звітує комісія.

АЧЕСОН НЕ ВІРИТЬ У НАРАДИ ЧОТИРЬОХ ПОТУГ.

Вашингтон. — Дін Ачесон, секретар стейту, заявив сьогодні, що переговори представників чотирьох потуг у Парижі, які мали встановити програму для наради міністрів чотирьох потуг, які запропонувала Москва минулого листопаду, опинилася там, де були на початку. Трудноці, говорив Ачесон на пресовій конференції, полягають у тому, що Москва завжди ставить домагання, які неможливо виконати.

РОСІЙСЬКІ ЛІТАКИ МІГ НА ДРУГОМУ МІСЦІ.

Ню Йорк. — Полк. Джан К. Метйер, знавець військових справ, твердить, що російські літаки, які під назвою МІГ беруть участь у боях китайських комуністів проти Об'єднаних Націй, належать до найсильніших бомбардувальників, які появилися після другої світової війни. Він визнає, що на першому місці треба поставити американські бомбардувальники Ф-86, одначе не можна легковажити російських, які показали свою боєздатність у Корейській війні.

НАРКОТИКИ ПРОДАЮТЬ ПО ШКОЛАХ

Ню Йорк. — Сумні явища вийшли на верх підчас переслухання в стейтовім будинку при Сентер Стріт для ствердження правди про вживання наркотиків серед шкільної молоді. Свідки з-поміж самої молоді виявили, що в середніх школах („гайскул") процвітає нюхання героїни таки в самих шкільних кімнатах, що наркотики продаються підчас лекцій і що учні зароблюють $300-400 денно, продаючи заборонені законом наркотики. Крім того, в міськім поправнім домі для студентів улаштовується „партії" курення цигареток із маріванни, які одурюють молодь та послаблюють волю й енергію.

Свідчення деяких споживачів наркотиків, яких нараховують у міських школах найменше півтори тисячі, виявляють брудні явища серед молоді від п'ятнадцятого року життя. Подробиці вчинків торговців наркотиками разюче з'ясував учень, якого влада назвала тільки „А.Н. Но. 3, та який був „доглядачем" у клясі („монітором"). Він признався, що він сам провадив книжки на ставки побрані на заклади в кінські перегони, а тепер провадить такі книжки в сусідстві школи. Приймання ставок дало йому нагоду познайомитися з головним торгівцем наркотиками — теж студентом, і так він дістав по $300-$400 „бизнесу" денно.

МЕК АРТУР ЗАКИДАЄ УРЯДОВІ ПІДЛЕГЛІСТЬ ЧУЖИМ ДЕРЖАВАМ

Остин, у стейті Тексас. — На зібранні коло 20,000 народу ген. Доґлес МекАртур виступив проти адміністрації президента Трумана з закидами, що в закордонній політиці він послугується тактикою угодовства, а в Корейській війні він виявляє „моральну слабість", коли пробує довести до замирення. На його думку першою американською оборонною лінією повинна бути ріка Ялу на манджурському кордоні, а не ріка Ельба в Европі. Америка достосовує свою закордонну політику до бажань чужих країн, бо боїться опінії інших націй. Така тактика, — говорив МекАртур — відступає від американської традиції відваги, далекого передбачування і простолінійности, які то прикмети давали надхнення нашим провідникам у минулому. Кинувши такий виклик адміністрації, генерал вийшов з домаганням гостріших заходів для закінчення війни проти комуністів у Кореї. „Я не виконав би свого завдання як громадянин, якщо б я не застеріг, що тактика угодовства ,на яку ми тепер пустилися ,містить у собі заохоту до війни. Якщо Совєти вдарять на нас, то це станеться наслідком слабости ,яку ми являємо, а не наслідком нашої сили, яку ми повинні виявити" — кликав МекАртур.

В АМЕРИЦІ

● **В новім законі нема постанови** про відкладення військової служби для рекрутів, які мають тільки жінку на утриманні, а не мають дітей. В наслідок цього передбачають втрату права відкладення служби для 385.000 новобранців.

● **Новонайменований** федеральний суддя Тамес Ф. Морфі затримається ще два-три тижні на дотеперішньому становищі комісара поліції в Ню Йорку. Він хоче виготовити наперед звіт із своєї праці в поліції.

● **Адвокати, засуджені за зневагу суду** в процесі проти 11 комуністів, дістали від апеляційного суду дозвіл відкласти відсидження кари в тюрмі до 20. червня. У тому дні буде вирішене, чи вони можуть внести прохання до Верховного Суду на поновне переслухання їхньої справи і справи присуду на їхніх клієнтів.

● **15 мільйонів людей в Америці** стоять перед небезпекою передчасної смерти наслідком затовщення. — Це ствердили установи життьових забезпечень на сотнім річнім з'їзді Американського Медичного Товариства.

● **Виплати з фонду суспільного** забезпечення подвоїлися впродовж останнього року і можуть знову подвоїтися впродовж найближчих чотирьох років. У 1950 р. загальна сума виплат досягла цифри 727,300,000 долярів, а з кінцем червня б. р. досягне 1,600,000,000 долярів.

ДОСВІДИ НА ЕНІВЕТОК УСУВАЮТЬ СТРАХ ПЕРЕД АТОМОВИМ РАДІЮВАННЯМ

Вашингтон, 13 червня. — Урядові цивільні й військові атомові знавці об'єдналися в поглядах, що публіка надто перестрашена поголосками про смертоносне радіювання після атомового вибуху, тимчасом, як найновіші досвіди, переведені підчас вибуху коло острова Еніветок на Тихому океані, показують, що нема потреби жахатися довготривалости наслідків вибуху. Один знавець заявив, що небезпека щезає вже за кілька хвилин після вибуху і нема ризика для осіб, які займаються рятунком людей, що остались живі.

Про вибух на Еніветок у місяці квітні й травні появився перший урядовий звіт Комісії Атомової Енергії й департаменту оборони, про який повідомлено пресу на конференції в Пентагоні. У звіті сказано, що для досвідів уживано вдосконаленої атомової бомби, в кілька разів сильнішої за ту, якої вжито в Японії і що досвіди були дуже вдалі. Вони значно причинилися до поступу у виробництві водневої бомби й інших родів атомової зброї. У звіті дуже обережно вимінають згадки, які роди атомової зброї виявилися доцільними, одначе урядові кажуть, що успіхи були „зарекордовані".

Гордон Дін, голова комісії, й д-р Алвин К. Грейвс, директор лябораторії в Лос Аламас, які мали нагляд за досвідами в Еніветок, підкреслювали, що водневу бомбу ще не винайшли і не випробували. Всі учасники досвідів відмовилися сказати, чи там випробовувано нову атомову артилерію, як про це натякали високі військові офіцери, та чи винайдено малу атомову бомбу, яку можна скидати так, як звичайні бомби. Ген. повітряних сил, Ллвуд Кесада заявив, що в досвідах брали участь 110 літаків. Тисячі різних звірят, включно з мишами й псами, які були предметом досвідів, уже повернулися до ЗДА і тепер з їх поведінки можна багато дізнатися про наслідки вибуху атомової сили на тварини. — На конференції в Пентагоні брала участь також панна Джін Монґомері, як представниця совєтської пресової агенції Тасс. Колишній голова Комісії Атомової Енергії, Девид Ліліентал, висловив своє здивування з точних інформацій про останні досвіди.

КОМІСІЯ АТОМОВОЇ ЕНЕРГІЇ і департамент оборони повідомили вчора про переведену на Пацифіку успішну дальшу пробу різноманітної атомової зброї та про дальший розвиток водневої бомби. На фото (від ліва): голова Комісії Атомової Енергії Гордон Дін, голова спільного Конгресового Комітету Атомової Енергії сенатор Брайєн МекМегон, д-р Алвин Гейвес — технічний керівник проби на Пацифіку, та ген. Елвуд Р. Кесада, директор атомової проби на Пацифіку.

ЗДА І БРИТАНІЯ ПОГОДИЛИСЬ В СПРАВІ ДОГОВОРУ З ЯПОНІЄЮ

Лондон, 14 червня. — Представники Злучених Держав і Британії дійшли до порозуміння в справі постанов мирового договору з Японією та щодо процедури його заключення. Порозуміння, яке підлягає ще апробаті урядів обох країн, досягнено вчора після довгих нарад між Джаном Фостером Доллесом, спеціяльним висланником президента Трумана, і британським державним секретарем Кеннетом Йонґером. Узгіднених постанов мирового договору ще не подано до загального відома, але вже на сьогодні заповіджено проголошення відповідного урядового комунікату в цій справі. Порозуміння досягнено після взаємних уступок, але вже в початковому повідомленні заявляється, що Америка не мусіла відступити від сого принципового становища, з чого виходить, що Британія остаточно погодилася на договір без участи комуністичного Китаю, зглядно прийнято компроміс, щоби Японія сама вирішила котрого китайського представника, комуністичного чи націоналістичного, запросити до участи в договорі. Інше діло, що на таку розв'язку міг би ще не погодитися британський уряд, що має апробувати порозуміння, заки його почнеться здійснювати.

ПОЛЮЮТЬ НА ЧУЖИНЦІВ У ПРИБЕРЕЖНІЙ СМУЗІ

Гобокен, у стейті Ню Джерзі. — Стотридцять поліційних агентів і п'ятнадцять урядовців з іміграційного бюра потайки наїхали на водний фронт над рікою Гудсон і зловили 57 чужинців, які перебувають неправно в Америці. Вони рекрутуються в більшій частині з чужинецьких моряків, які тікають з своїх кораблів і неправно переховуються в ЗДА. Знавці кажуть, що за $50 вони дістають юнійну відзнаку і стають до роботи при вантаженні кораблів. Найновішу облаву в прибережній смузі зробили тому, що хтось аж двічі стріляв до кватири юнійних докових робітників, а тиждень тому хтось застрелив у Джерзі Сити секретаря юнії. Серед арештованих чужинців найбільше італійців, на другому місці стоять поляки, що втекли з кораблів Батори і Собєскі, після того як прийшла совєтська влада.

АНТИКОМУНІСТИЧНА КОАЛІЦІЯ ПЕРЕМОГЛА У ВИБОРАХ В ІТАЛІЇ

Рим, 14. червня. — Кінцеві підсумки недавніх виборів до міських управлінь в 30 провінціях Італії виказують виразну перемогу анти-комуністичної коаліції, яка здобула контролю в 940 місцевостях на всіх 1904, отже в 263 місцевостях більше, ніж в попередніх виборах в 1946 році. Про-комуністичні партії, які у висліді попередніх виборів контролювали 741 місцевостей, тепер здобули контролю тільки в 511, отже втратили 230. Владу в останніх 533 місцевостях здобули теж проти-комуністичні місцеві групи. Праві партії перемогли комуністів і відібрали від них владу в провінціяльних столицях: Турін, Флоренція, Асті, Піса, Пієсенца, Терано і Беллюно, задержуючи рівночасно владу в тих столицях провінцій, в яких вони мали її раніше. Лівий блок ще задержав владу в 13 провінціяльних столицях, тоді як владу в Леввє, столиці провінції Калябрія, — здобули монархісти. В загальному результаті голосування, включно з Сицилією, поодинокі партії здобули на всіх 17,000,433 голосів: — християнські демократи — 6,495,000, або 37.3%, ліві партії — 6,427,000 або 36.9%, неофашисти 5.1%, а решта припадає на інші малі партії. Порівняльно з попередніми виборами ліві здобули більше голосів, бо тоді мали тільки 31 процент, християнські демократи 55%, а неофашисти тільки 1.3%, отже пропорційно здобули найбільше. Проте, абсолютну перевагу в міських управліннях матимуть християнські демократи.

НЕПЕВНІСТЬ ПЕРЕД ВИБОРАМИ У ФРАНЦІЇ

Париж, 14 червня. — Три дні перед виборами у Франції вичувається велику непевність щодо можливостей їх висліду. До виборів, хоча около сто різних партій і груп зголосили своїх кандидатів, йдуть три головні групи і змагання відбудеться між трьома головними політичними та господарсько-соціяльними концепціями: комуністичною лівою крайністю, правою крайністю, репрезентованою ген. де Голем і його групою, і республиканьсько-ліберальною „серединною", яку очолює теперішня урядова коаліція. В господарській ділянці є тільки дві концепції: вільного господарства, що його заступає ліберальна коаліція, та господарства контрольованого, що його на свій лад пропонують ліві і праві екстремісти. В дотеперішній кампанії відносно мало виникали закордонно-політичні проблеми в роді орієнтації на Совєтський Союз або на Злучені Держави, отже можна сподіватися, що вирішення у виборах відбудеться переважно на домашньо-льокальному тлі.

● **Згідно з повідомленням** „Оссерваторе Романо", Папа Пій іменував о. проф. д-ра Теодозія Тита Галущинського, архимандрита ЧСВВ, консультантом Священної Конґреґації для Східної Церкви. Такий самий пост займає теж о. Й. Заячківський, ЧСВВ, ректор української папської Колеґії в Римі.

ІНДІЯ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ В О. Н.

Об'єднані Нації, Н. И., 14. червня. — Індійський уряд поінформував вчора секретаріят Об'єднаних Націй, що Індія тепер „не може" призначити окремих частин своїх збройних сил до служби під прапором Об'єднаних Націй на випадок агресії. Індійська відповідь наспіла у зв'язку з резолюцією Генеральної Асамблеї, ухваленою в дні 3-го листопада минулого року, та яка зобов'язує кожного члена О. Н. вдержувати окремі військові частини, які були б готові до служби в О. Н., якщо б зайшла така потреба. Індія тоді голосувала проти резолюції і тепер вона є першою країною, яка відмовилася від її виконання. Совєтський Союз і його сателіти, які тоді теж голосували проти резолюції, тепер її прямо ігнорують, не даючи жадної відповіді. Неясну відповідь дала теж Франція, заявляючи, тільки, що її війська в Европі та в Індо-Китаю служать цілям Об'єднаних Націй.

● **Між 1,221 абсольвентами** Манітобського Університету в цьому році є 56 канадійських українців.

АЛІЯНТИ ЗДОБУЛИ ПЙОНГГАНГ

Ворожий „залізний трикутник" в Кореї ввесь в аліянтських руках

Токіо, 14. червня. — Аліянтські війська на центральному фронті в Кореї увійшли вчора до міста Пйонгганг, яке творило північний кут ворожого „залізного трикутника", здобуваючи тим самим останню його базу на тій важливій ділянці фронту. Аліянтські панцерні колони увійшли до опущеного ворогом міста з двох боків, розгромивши менші ворожі загони, що намагалися ставити спротив на підступах до нього. Пйонгганг творив одну з найбільших баз ворожого постачання на центральному фронті і з того району починалися обі фази недавнього весняного наступу червоних. Інші аліянтські війська посувалися вперед на північ і на схід від Кумгви, — зводячи льокальні бої вздовж шляху Кумгва-Кумсонг. Здобутий Пйонгганг лежить у віддаленні 28 повітряних миль від 38 паралелі. Аліянтське командування не має жадних інформацій щодо евентуальної підготовки нової головної лінії ворожого спротиву на північ від паралелі після ліквідації „залізного трикутника". Сильні з'єднання аліянтської авіяції з авіоматок і сухопутніх баз безперервно бомбардували вчора відступаючі ворожі війська, знищуючи рівночасно їхні комунікаційні получення та завдаючи ворогові великих втрат. Теж вчора аліянти захопили величезні склади зброї і амуніції, яких відступаючий ворог не вспів знищити. В аліянтські руки попав, між іншим, теж один цілий ворожий госпиталь. Тільки до обмежених боїв між меншими відділами приходило на інших секторах фронту. Існують познаки, що після аліянтського пролому в залізному трикутнику на центральному фронті, ворог почав відтягати свої війська теж на інших секторах, побоюючись, правдоподібно, оточення з флангів. До запеклих боїв приходило головно на східній ділянці, де аліянтські війська висунені найдальше на північ. Останні перемоги аліянтів на фронті заповідають можливість нового розвитку війни.

Американське Збіжжя і Совєтська Пропаганда в Індії

Ню Делгі, 14 червня. — Після признання американським Конгресом кредитів для Індії на закуп 2,000,000 тон збіжжя для голодного індійського населення, індійський уряд вже заповів, що це вможливить йому підняти харчові приділи на щонайменше 25% і остаточно врятує країну від страшного марева голоду. Американське рішення оцінюється індійським урядом як „спонтанний вияв доброї волі і приязні". Проте, в індійській пресі та в публічних розмовах все ще має багато розголосу дотеперішня посилка 6,000 тон совєтського збіжжя, що минулого тижня наспіла до Бомбаю, в додатку куплена за готівку.

ПОВТОРЮЮТЬСЯ ІНЦИДЕНТИ НА СОВЄТСЬКО - ІРАНСЬКОМУ КОРДОНІ

Тегеран, Іран, 14 червня. — Іранський уряд сьогодні повідомив вже про другий загрозливий випадок на совєтсько-іранському кордоні, як совєтські вояки вбили ще одного іранського прикордонного сторожа, вияснюючи, що він мав перейти на совєтський бік на схід від Каспійського моря. Іранський уряд вислав окрему військову комісію, щоби провірила випадок, який виглядає вже на свідому провокацію.

СИРІЯ ОСТРІГАЄ ПЕРЕД НОВИМ КОНФЛІКТОМ

Об'єднані Нації, 14 червня. — Сирійський уряд звернувся до Об'єднаних Націй з протестом проти дозволу для Ізраїля продовжувати мельораційні праці в демілітаризованій прикордонній зоні, остерігаючи, що це може стати новою причиною конфлікту.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ СОВЄТСЬКЕ НАРОДОВБИВСТВО В ОКУПОВАНИХ КРАЇНАХ

Відень, 14 червня. В останньому часі через залізну заслону знову почали продиратись вістки про щораз збільшувані розміри совєтського народовбивства в сателітських країнах. Після недавного повідомлення, що Совєти почали „евакуацію" Праги, вивозячи чеське населення невідомо куди, пощо і защо, тепер такі самі вістки наспіли з Будапешту, з Кракова в Польщі та з багатьох інших міст Чехословаччини, Мадярщини, Польщі, Румунії і Болгарії. Рівночасно з цим масовим вивозом населення, продовжується теж чистка „неблагонадійних елементів" в партії і поза нею. Насамперед відбувається масове переселення з міст, початково на місцеву, а тепер на щораз ширшу скалю, бо людей з одної країни перевозиться до другої. При цьому допускається найбільших жорстокостей, трактуючи людей гірше худоби. Замість колишніх соціяльних кляс, большевики створили тепер п'ять інших верств населення, клясифікуючи їх по їх „відданості" партії і Сталінові. Тоді, як чотири перші кляси становлять тільки вибранці і партійні урядники, 90% населення належить до кляси „колишніх людей", призначених большевиками на загладу.

ДЕ ВАЛЕРА ЗНОВУ ПРЕМІЄРОМ ІРЛЯНДІЇ

Дублін, Ірляндія, 14. червня. Імон де Валера, колишній довголітній премієр Ірляндії і за останніх три і пів року провідник опозиції в парляменті, був вибраний вчора знову премієром країни, перемігши більшістю тільки п'ятьох голосів свого противника, дотеперішнього премієра Костелла. Де Валера переміг завдяки п'ятьом незалежним послам, які початково голосували за Костеллом, але як той дістав 74 голоси проти і 72 за та як у висліді прийшлося вибирати другого кандидата, що ним був де Валера, вони рішили не голосувати проти нього. Негайно після того де Валера проголосив склад свого уряду. В поінформованих колах вважається, що новий премієр не матиме жадних складніших внутрішньо - політичних проблем, натомість йому доведеться вирішити справу відношення Ірляндії до Атлантійського пакту та її участи в організації колективної безпеки.

В СВІТІ

● **Гайле Селясіє, імператор Етіопії**, прийняв вчора на авдієнції спеціяльного висланника президента Трумана, ген. Чарлза Болте, що передав йому окремого листа від Президента.

● **Іранський премієр**, що відбув вчора перші наради з представником Англо-Іранської Нафтової Компанії в справі націоналізації нафти, порадив цьому представникові, щоби він насамперед пішов в убогі райони Тегерану та приглянувся як нуждено живе там іранське населення.

● **Совєтська преса почала** підозрілу кампанію в справі дальшої націоналізації англійських і американських нафтових концесій на Близькому Сході.

● **Страйк вуглекопів загрожує** в Західній Німеччині, як урядові не пощастило договоритись з представниками робітництва в справі підвишки заробітних платень.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$6.50	Six months	$6.50
На три місяці	$3.50	Three months	$3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$3.00	One year	$3.00
На пів року	$2.00	Six months	$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ХВОРОБА НАШИХ ДНІВ

Відома американська журналістка, Ен. О'Гер МекКормик, обговорюючи в Ню Йорк Таймсі допити, які ведуться у Вашінгтоні, питає зі здивуванням, чи можуть бути ще якісь більші тайни щодо американської стратегії та політики від тих, які були виявлені тепер публічно особами, що займають найвищі становища в армії та уряді. Вона стривожена тими допитами, бо Кремль без шпигунів дізнався про речі першої ваги, які треба держати в таємниці. Ще важливіше, що ці допити можуть мати поганий вплив на некомуністичний світ, який може набрати помилкових вражень щодо американського характеру та американської здібности проводити світом.

Аргументам та побоюванням Ен МекКормик не можна не признати рації вже з того боку, що сенатські допити, які стали небувалою сензацією не тільки в Америці, але й у цілому світі, спричинила на ділі міжпартійна боротьба. Вони — так сказати б — наслідки нездорової внутрішньої атмосфери, створеної бажанням одних дістатися до влади, а других — її затримати. Саме змагання до влади є, очевидно, природним явищем, навіть конечним у вільній країні. Аби тільки воно не йшло на шкоду інтересам цілої країни, а в нашому випадку навіть і вільного світу, в його боротьбі з агресією московсько-комуністичного тоталітаризму.

Якраз про це говорив о. Лоренс Дж. МекГінлі, президент Фордгемського університету, з нагоди закінчення шкільного року. „Велика хвороба наших днів" — така була тема його викладу. Цю хворобу добачає він у взаємнім недовір'ї, яке помічається у всіх проявах нашого життя і в усіх країнах і яка є головною причиною, чому навіть і в міжнародніх відносинах годі дійти до якогось ладу. За це останнє, казав він, відповідають Совєти, бо ціла їхня політика вживає недовір'я як засобу, щоб західні держави розсварити і розбити. Але не завжди і не в кожному випадку можна звалювати вину на комуністів та Кремль, говорив о. МекГінлі, згадуючи теперішні сенатські переслухання у Вашінгтоні. Вашінгтонські допити, казав він далі, були б дуже здоровим явищем і знаменитим образом ідеальної демократії, коли б вони не виявляли „страшного недовір'я і партійництва". Найвища пора, казав о. МекГінлі, щоб уже раз „скінчити зі взаємообвинуваченнями", бо ввесь нарід „жадний єдности, зродженої з довір'я людини до людини", а без єдности Америка не врятується від „великої політичної та військової небезпеки". Не буде навіть надії на такий рятунок, бо надія там, де є віра в людину і в Бога. Коли ж щодо цього не буде радикальної зміни і наступить катастрофа, то історія колись не без іронії описуватиме ці останні дні Заходу, якого не знищили вороги, бо він сам себе знищив...

Американські партії скоро опам'ятаються. Змусить їх до цього сам нарід, навіть проти волі партійних провідників. Щодо цього немає в нас ніякого сумніву. Зате не можемо відігнати від себе тих сумних думок, які насуваються, коли думаємо про українське політичне життя. Якби то так завваги президента Фордгемського університету, звернені в першу чергу до американських партійних провідників, примусили задуматись і наших партійців над соромом і шкодою, яку наносять українській нації їхні взаємні обвинувачення, які є для чужинців виявом державної незрілости і взаємного недовір'я передової частини українського громадянства. А хіба така „діяльність" — це прислуга українській справі?

НАРКОТИЧНА ТРАГЕДІЯ

Минулого вівтірка почалося в Ню Йорку публічне переслухання в справі вживання наркотиків молодшими і старшими учнями середніх шкіл. Переслухання, що його веде стейтовий генеральний прокуратор з доручення стейтової легіслятури, почалося передачею з грамофонної платівки драматичного зізнання одної дівчини, яка вперше зажила наркотик на одному прийнятті, маючи тільки 13 років. Після першої дози маріхуани, вона перейшла на героїну і опіум та кокаїну. Щоб задовольнити свою наркотичну пристрасть, вона потребувала грошей і почала котитися щораз нижче в бездонню злочину крадежу і проституції. Сьогодні, в 16-му році життя, вона вже є фізичною і моральною руїною.

Вже в першому дні свідчень виявлено проймаючі грозою факти. Виходить, що на 300,-000 молодших і старших учнів середніх шкіл в Ню Йорку є приблизно 1,500 наркотичних налоговців. Але ці дані вважають більше за побажання ніж за факт, який має бути далеко грізніший. Шкільний суперінтендент Вилієм Джансен, який три тижні тому повідомив генерального прокуратора Голдстайна про 154 відомі випадки налогового вживання наркотиків серед шкільників, в першому дні переслухань признав правдоподібність, що на кожних 200 учнів є один налоговий вживач наркотиків.

Зі свідчень інших свідків виявляється, що вживання наркотиків шкільною молоддю є сьогодні одною з найбільших загроз народного здоров'я. Урядові і публічні заходи проти тої загрози є далеко невистачальні. Досі вони концентрувалися в руках поліції та на боротьбі проти нелегальних продавців наркотиків. Але виявляється, що впродовж останніх двох років продаж і вживання наркотиків між молоддю збільшувалося вдвоє кожного року. Це головно тому, що злочинні продавці наркотиків дають денну дозу даром, якщо налоговець прибдає ще одного покупця. Рівночасно з цим у школах немає задовільного виховання і осторог перед загрозою наркотиків. Заступник прокуратора, Тартікоф, недаром запитував на переслуханні шкільного суперінтендента „чи це правда, що в школі багато учнів знає більше про наркотики, ніж вільні учителі". Вправді, Джансен відповів, що вони, можливо, знають більше від учителів як наркотики вживати, але це на одне виходить.

Переслухання продовжується та виявляє щораз грізніші факти не тільки самого вживання наркотиків шкільною молоддю, але й далеко незадовільну боротьбу проти наркотиків, недостачу відповідних лікувальних метод і примінення та відсутність належної суспільної і родинної опіки для молоді. Це грізна пригадка для цілої суспільности і зокрема для батьків. Наніщо не здадуться їм придбані та назкладані долярі, якщо вони не матимуть відкритих очей на всі загрози і спокуси великого міста для своїх дітей та не докладуть всіх зусиль і не пороблять всіх заходів, щоб їх від цих загроз і спокус захистити. Теперішнє переслухання в справі наркотиків не вперше виявляє, що сама школа ще далеко не дає дитині чи юнакові потрібного захисту.

Який вихід з того? Теперішні переслухання напевно приведуть до відповідних висновків та започаткують ширшу і солідну опіку над молоддю в суспільному маштабі. Але незалежно від цього, кожний батько і мати та кожний громадянин повинен бути свідомий цієї трагедії, що чигає на великоміську дітвору і молодь за кожного вугла вулиці. Крім домашньої опіки і виховання, добрі можливості відповідного піклування молоддю та її виховання дають юнацькі скавтові та інші організації, у нас зокрема ПЛАСТ, а в літню вакаційну пору літні табори та оселі, де крім виховного дозвілля є теж фахова опіка та фахове виховання навіть при забаві.

Б. Козловський.

ДУХ ЯЛТИ

В політичній мові слово „Ялта" стало символом трагічної історичної помилки, синонімом тяжкої своїми наслідками політичної короткозорости й довірливости до замаскованого ворога. Адже саме Ялта віддала комуністичному агресорові всю східну Европу й важливі стратегічні райони в Азії, саме вона простелила йому шлях до Китаю і створила конечність третьої світової війни, саме до Ялти присохла кров тих невинних жертв червоного фашизму, які були віддані йому на поталу в 1945 р. Небагато років, але багато політичних фактів та подій пережив світ, поки Захід побачив свого ялтинського комуністичного „друга" не крізь рожеві окуляри наївного оптимізму, а таким, яким він був тоді і є нині в дійсності. Тепер уже навіть більші палкі апологети Ялтинської угоди вважають її за тяжку помилку західних державних діячів через тодішню непоінформованість їх про справжні наміри й цілі Кремля, про антидемократичну агресивно - імперіялістичну суть совєтського комунізму. Причетні до ялтинської політики діячі намагаються навіть обминати в своїх спогадах Ялту, хіба що часом сумно згадуючи її як невільний гріх своєї юности.

Так принаймні здавалося досі. Та, виявляється, дух Ялти ще живий, — він бродить навіть в державному департаменті. В цьому можна було недавно переконатися з завзятої оборони доцільности й конечности Ялтинської угоди в свідченнях державного секретаря Діна Ачесона в сенатській комісії. Боронячи поступливість ЗДА Росії на Ялтинській конференції, Ачесон обґрунтовував її для Далекого Сходу тим, що перемога над Японією без участи СССР потребувала б довгої кривавої боротьби, яка, знесиливши ЗДА, до того могла б дати кінець-кінцем СССР більше, ніж він здобув в Ялті, і що ЗДА не могли тоді знати, чи буде в них атомова бомба. Отже, за логікою державного департаменту, треба піддаватись агресорові, щоб він не захопив більше. Але навіщо тоді опиратись йому в Кореї, чому не віддати йому також Берліна та Югославію, щоб часом він не захопив усієї Західної Европи! Дивна логіка — тим більш у вустах найвищого керівника американської зовнішньої політики!

Ялтинська конференція відбувалася в лютому 1945 р., коли гітлерівський Райх доживав свої останні дні, коли приречено на катастрофу була і Японія, яка, втративши багато своїх опірних баз на Пацифіку, була неспроможна сама довго ставити опір мало не цілому світові. Тяжко припустити, щоб за кілька місяців до скинення на Японію атомових бомб, виробництво їхніх є складним і тривалим процесом, в ЗДА не могли ще знати, чи буде в них атомова бомба. Проте припустимо, що так і було. Та влітку 1945 р., коли атомова бомба стала вже фактом реальним, та ще й монополією ЗДА, коли войовнича фашистська Японія вже здригалась в передсмертних корчах на своїх островах і вже плянувала капітуляцію, західні держави замість вирвати самим у Японії ту капітуляцію, вперто „вимагали" від СССР збройного виступу проти Японії згідно з Ялтською угодою. Це дало червоній армії змогу переможним маршем, майже без опору здеморалізованих вже японців, захопити Манджурію, а тоді приписати собі славу перемоги над Японією. Отже незрозумілим здається твердження Ачесона про неминучість довгої кривавої війни з японцями на азійському континенті в разі невтягнення в неї СССР. Доля Японії як острівної держави вирішувалась на островах, тобто в повітрі й на морі, де наприкінці війни вже панували ЗДА. Відтяті від своїх острівних баз японські армії на суходолі мусіли капітулювати найблищим часом. В усякому разі ця війна була б менш довгою та кривавою, ніж породжена в Ялті сучасна корейська війна, помимо вищвиже нову світову війну, що також буде ялтинським витвором.

Дивним є страх Ачесона перед СССР навіть в 1945 р. Які сили мали б зіткнутися в разі збройного конфлікту з СССР наприкінці другої світової війни? З одного боку — переможні аліянти, що скрізь панували в повітрі й на морі, що вже твердо ступили на західно-европейській землі, що вже мали в руках невідому Совєтам атомову бомбу, а в Китаї — і могутнього тоді союзника Чан Кай-ші. З другого боку — СССР, що зазнав найбільших воєнних руйнацій та жертв, виснажився у війні, що величезною мірою завдячував свої воєнні успіхи допомозі Америки, що довів свої армії до Берліна, Праги, Відня та Будапешту завдяки ялтинському „джентлменству" аліянтів. Та на Заході у червоної армії хоч було певне натхнення, певні стимули до боротьби: загальне перетомлення вояків, бажання якнайшвидше закінчити клятy війну, дістати за неї обіцяну „нагороду", помститися на зненавиджених гітлерівцях, як слід одягтись і поїсти в „буржуазній" Німеччині або й просто пограбувати. Таких стимулів не було б у червоної армії на Сході, куди замість сподіваного відпочинку її знов кинули б воювати проти недавніх союзників у чужому зруйнованому й голодному Китаї. Та й чи міг би взагалі провадити цю війну СССР з його розхитаним війною господарством, без союзників, без матеріяльної допомоги з-за кордону, без поважної військової авіяції та фльоти, без шансів перекинути на схід великі сили і через наявність лише одної сибірської залізниці і через неможливість послаблення найважливішого західнього фронту... Для розсудливої обережности в політиці може не бути границь, але вони ютрібні для боягузства!

Не визнаючи Ялтинської угоди за тяжку помилку, Ачесон і досі боронить її доцільність. Як можна це пояснити? Або державний секретар і сам не вірить своїм словам і каже їх лише, щоб підтримати „престиж" державного департаменту, як це було вже в питанні Формози, — але тоді він сам захитує свій авторитет; бо, не зважаючи на свою зовні нібито рішучу антисовєтську настанову, він щиро визнає слушність ялтинської політики, — але тоді принагідно він може привести Америку й світ в нову Ялту. Ніде правди діти: в обох цих випадках мають рацію ті, що вимагають ревізії зовнішньої політики та персонального складу державного департаменту.

Запаморочення від укрупнення?

Секретар ЦК Комуністичної партії Азарбайджану М. Д. Багіров у недавній промові на 18-му з'їзді цієї партії гостро скритикував деякі гасла щодо укрупнення колгоспів, а зокрема і погляди Н. Хрущова в цій справі, хоч імени Хрущова й не згадував.

Це вже другий помітний совєтський виступ проти ухилів у справі укрупнення колгоспів і зокрема проти поглядів Хрущова, якому ЦКВКП(б) доручило вершити командування новим терористичним походом на село. Перший такий виступ зробив у квітні ц. р. секретар компартії Вірменії С. А. Арутінов, який заперечував потребу ліквідації старих сіл і будівництва нових колгоспних сіл чи агроміст. Тепер Багіров іде ще далі, критикуючи зокрема ліквідацію присадибних ділянок та перенесення їх за межі села в полі (проєкт Хрущова). Багіров назвав цю ідею „шкідливою і нестерпною".

Хто стежить за совєтською пресою, той міг помітити, що вона останніх кількох місяців майже припинила крик про ліквідацію сіл та будівництво агроміст і майже не згадує про укрупнення колгоспів взагалі. Тепер маємо офіційну критику і проклямовані Хрущовим „колективізації" присадибних ділянок. Виходить ніби так, що лякаючи село, Москва сама злякалась села. Як живі свідки першої колективізації, ми знаємо, з якою жорстокістю проводяться на селі всякі чергові експерименти партії. І знаємо, якою безмежною ненавистю відповідає на зниущання серце трудового селянина. Зовсім ясно, що подібне явище виникло і підчас нинішньої „колективізації колгоспів". І як тоді Сталін виступив проти вірних виконавців його ж власних директив із статтею „Запаморочення від успіхів", так тепер виступають з його доручення Арутінов та Багіров, але покищо, тільки в кавказьких республіках.

Чому нема таких виступів на Україні? Чому мовчать іще верховні верховоди в Москві? Чи тут ідеться про тактику повільного спуску, а чи лише про агітаційний маневр замилювання очей кавказьким селянам? Може бути і те і друге разом. Але одно лишається безсумнівним: вимушені виступи большевицьких вельмож в першу чергу на Кавказі, а не в Росії, свідчать про те, що найбільше незадоволення селянства укрупнення колгоспів виявилось на теренах поневолених народів.

Характерно, що комуністична преса в Америці, а спеціяльно та, що виходить українською мовою, півтора року як води в рот набрала, не згадуючи про укрупнення ні словом. І тільки після того як українська преса розкрила справжню суть цього нового замаху на українське село, одна їхня газета надрукувала витяги з постанови пленуму ЦККП(б)У за листопад минулого року, де укрупнення виправдується потребою „розгорнути будівництво впорядкованих колгоспних сіл". Отже, все для добра села.

Ліпшого доказу не придумати! Але він трохи запізнився, бо як раз у той самий час Багіров на з'їзді партії цей аргумент скасував.

ДОКУМЕНТИ ПРО ДРУЖБУ ГІТЛЕР — СТАЛІН

У Бостоні вийшла англійською мовою дуже цікава книжка А. Россі „The Russo - German Alliance 1939—1945" (218 стор.). Це збірка автентичних документів, які показують наочно, як Сталін докладно підготовляв і міцно підтримував напад Гітлера на Польщу й далі на захід; який сердечний і вірний союзник був з нього для Гітлера. У всякім разі значно кращий ніж пізніше для західніх держав. Книжка подає документи діяльности агентів Сталіна по всьому світу на користь націстів, документи про готовість Сталіна віддати на поталу Гітлерові весь світ, крім Азії і таким чином поділити з Гітлером владу над людством.

Американські р е ц е н з е н т и цієї книжки відзначають, що зрозуміло, чому Сталін почував себе в товаристві Гітлера й Мусоліні краще ніж у товаристві Чорчила та Рузвелта. Але незрозуміло, чому Чорчил і Рузвелт, так сердечно йдучи на зустріч Сталінові, не передбачали майбутнього розчарування. Керівники ЗДА занадто часто судили по собі про інші країни та їх провідників, за що американський народ мусів дорого платити.

М. Міллер.

УКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКО КНЯЗІВСЬКИХ ЧАСІВ

2

Піхота згадується і в Слові о полку Ігоревім, як і обоз, яким везли зброю та військове приладдя, і ця частина війська досить заважала основній кінній частині, і в значній мірі впливала на невдалий кінець походу. Бо князі, маючи змогу відійти до дому, заворотили назад, щоб не покинуть піших на призволяще. Була в незначній кількости піхота й у запорожців, і ті частини переживали за традицією ще в Кубанському війську, де вони звалися „пластунами" і грали ролю розвідчиків. Але у всякому разі і флота й піхота грали завжди другорядну, допомогову ролю і українське військо з самого початку формувалося й розвивалося в вигляді легкої кінноти. Тому то й уявлення козака нерозлучно пов'язане з уявленням вершника, а народу до останнього часу існували такі приповідки, як: „Козак без коня — вже не козак", „Перша увага коневі, а тоді козакові" і т. д.

На чолі війська князівських часів стояв сам Князь. Ідеал князя, як вождя, бачимо з „Поучення Володимира Мономаха до синів": „На войну вишед не лінитися, не зрите на воєводи, ні питтю, ні ядению не надатися, ні спанию. І сторожі сами наряжайте і ночь, отовсюду нарядивше, около вої тоже ляжете, а рано вставайте. А оружья не снимайте з себе вборзі". Легкість війська та швидкість переходів творили достойність князя, яко вождя. Про Святослава літопис каже: „Князю Святославу возрастшу і возмужавшу нача вої совокупляти многи і храбрі, і легко ходя акі пардус, войни многи творяще. Ходя воз по себе не возяще, ні котла, ні м'яса не варяно потонку ізрізав кониму лі, звірину лі, або говядину, на углех іспек, ядяще. Ні шатра імяще, но подклад послав і сідло в головах. Також і прочії єго вої всі бяху". Про князя Романа літопис каже: „Присноподам'ятний самодержець всея Руси подолав усі поганські народи, завдяки своєму розуму та мудрості і поводився згідно з законом Божім. Він кидався на поганих яко лев, був сердитий яко рись, губив їх як крокодил, переходив через їхні землі як орел, а хоробрий був яко тур, наслідуючи діда свого Мономаха, що понищив поганих ізмаїльтян, так званих половців".

Як читаємо з літопису та бачимо з давніх мініятур, що відображають українське військо князівських часів, на поході поперед дружини їхав князь. Поруч князя везли його стяг. На малюнку, що відображає військо Святослава, на вершку ратища із стягом знаходиться металевий тризуб. На інших малюнках наверщки виображені в вигляді півмісяця або звичайного списа. З розвитком військового устрою, військо поділялося вже на полки, кожний полк мав свою корогву. На стягах та корогвах, після прийняття християнства, виображали великий рівнораменний хрест, по кутках часто півмісяць та зірки. Бували й виображення Юрія Переможця, Михайла Архістратига, Нерукотворного Спаса або Божої Матері. Ці виображення, за традицією, зберегалися і в запорізьких та козачих військах. Гасла подавалися сурмами та рогами.

Князь спирався на дружину, дбав про неї і в нагороду вона залежала від неї.

З дружиною князь радився в усіх справах військових та земських: „Був бо Володимир любя дружину і з ними думає о строї земельнім і о ратех і о уставі з е м е л ь н і м". (996). Князь Мстислав „Любяше дружину повелику, імінія не щадіще, ні питія ні ядінія браняще". Володимир Переяславський „Був бо Володимир любя дружина і злата не збирашеть, майна не щадяшеть, но даяшеть дружині, був бо князь добр і кріпкий на раті і мужеством кріпким показався, і всякими добродетелями наповнений, о нем же Україна много постона". (1185). Навпроти того й дружина була віддана своєму князеві і казала йому: „Кді узрім стяг твій, ту і ми з тобою готові єсмь" (1146). З дальшим збільшенням населення на Руси та зміцненням державної основи дружина перерестає на князівську гвардію. Дружинники збагачуються та розшаровуються на старших, молодших та гридей. Старші дружинники заводять посілости і перетворюються на бояр, з яких висовуються князівські посадники, воєводи та гисяцькі. Разом з тим оперативною бойовою одиницею стає полк. Вся побудова війська ускладнюється.

Військова тактика залежала від степових умов і мало відрізнялася від звичайних форм тактики кочовиків: Основними завданнями походу були: непомітність для ворога мобілізації та виступу, швидкість походів та несподіваність нападу. Перед боєм, залежно умовам, складався плян, іноді виділявся резерв, засадний полк, стрільці та легкий авангард, що називався той „вороп". Полки розставлялися за пляном, як часто каже літописець: „ісполчи вої своя до бою". Опис розполоту полків наводить напр. Київський літопис, описуючи бій Ігоря з половцями: „І ту ізрядиша полків 6. Ігорев полк середі. А по праву брата його Всеволож, а по ліву — Святославль, синовця його. Напереді йому син Володимир і другий полк Ярославль іже бяхуть з Ольстином Коуєве, а третій полк напереді ж, і стрільці, іже бяхуть від всіх князів виведені" (1185). Як військо наближалося до ворога на якихсь 50 мтр., стрільці пускали стріли хмарами, тоді розскакувалися надвоє і перепускали наперед військо. Першими починали бій вручну — „воворопники". Їхнє завдання полягало в тому, щоб розладнати ворога, розладити його лави й заманути далі. Тоді вже виступали до бою основні полки. Підчас бою намагалися обійти вороже військо та вдарити на його збоку або згилу. В бою на Клязьмі „Мстислав же перешед пожар з Новгороди і сступившася на кулачці і бисть брань кріпка і нача одоляти Мстислав. І вбиде Олег, яко повержен стяг Володимирь нача заходити в тил його і убоявся побіже Олег, і, одоле Мстислав" (1096). Цікавий опис подає літопис про те, як князь Олег Святославович з воєводою Тудором розбили половців, яких було далеко більше ніж війська в Олега. При зустрічі з половцями, русини почали відступати до лісу. В лісі, непомітно для ворога, розподілилися надвоє. Олег став проти половців, а Тудір зайшов лісами та болотами і вдарив на половців ззаду. Половці згубили орієнтацію, р о з п о л о ш и л и с я, перелякалися й були розбиті вщент. Багато їх згиналося в полон, а ще більше було забито та загинуло в болотах. В тому бою забитий і ще знатний хан Кзи. (1187). Деякі історичні баталії, як от князів Данила та Василька під Ярославом р. 1245, коли вони розбили на прах поляків та угрів, мають досить складний характер і докладно описані в Літопису. Також ж складною була баталія спільнослов'янського війська з німцями в Грюнвальді (1410), де німців було розбито нагололову. Такі баталії вимагають спеціяльного розгляду та вивчення, і їх значення виходить за межі історії українського війська.

Никон Немирон

СПОГАДИ ПРО БІЛОРУСІВ

Коли останки Української Галицької Армії весною 1920 р. переформовувалися в 3 бригади, серед стрільців кол. II-го Галицького Корпусу, з яких створено 9-ту сотню I-го полку УСС, був один білорус з околиць Біловезької пущі на українсько-білоруському пограниччі на Підляшші. Він був старовір, звертав на себе увагу своєю бородою та шапкою з баранячої шкіри з довгою вовною, замкнений в собі, мало з ким говорив і тимто мимо довгого побуту, серед наших стрільців задержав свою білоруську вимову слів.

Другого білоруса — інтеліґента з середньою освітою стрінув я в 1929 р. в польській військовій школі підхорунжих резерви в Замброві, ломжинського повіту, білостоцького воєвідства. Походив він з повіту Сокілка між Білостоком та Городном, був римо-католиком і до середньої школи ходив у Ломжі. Там серед польського середовища він почав себе уважати за поляка і щойно в підхорунжівці, під впливом нас, галицьких українців, коли побачив, що ми всюди підкреслюємо свою національну окремішність від поляків, він почав подавати себе за білоруса. Більшу кількість молодих білоруських селян з околиць Городна, Волковийська, Сломина, Новгородка і Баранович зустрів я літом 1930 р. як новобранців у варшавському полку т. зв. канівських стрільців, коли мене туди приділено. Вони звернули на себе мою увагу тим, що співали українські народні пісні білоруською вимовою, я думав спершу, що це наші поліццуки перекручують наші пісні своєю говіркою, але на мій запит дістав відповідь, що ці стрільці з волостей на північ від Полісся тогочасних новгородецького й білостоцького воєвідств. Співали вони не тільки старі українські народні пісні як от „Ой не ходи Грицю", але й нові з часів наших визвольних змагань, як от „Їхав стрілець на війноньку". Я подумав, ось сила української народної пісні, що пішла слідами наших галицьких князів Романа й Шварна Даниловичів. З суто білоруських пісень співали популярний в тому часі гимн „Білоруської Громади". Раз після його проспівання один із них піддав своїм товаришам: „заспіваймо нашому підхорунжому його гимн: „Ще не вмерла Україна". І на моє здивування кілька голосів підхопило український національний гимн, інші не знаючи слів вторували співаючим. „Звідки ви навчилися?" питаюся їх після відспівання. „Хлопцями проживали на Україні, виселені туди перед відворотом російської армії в часі першої світової війни в 1915 р." — паде відповідь. На Україні були вони свідками українського національного революційного зриву, там ходили вони до української школи. Я питаюсь їх, які вони білоруські часописи читають, чи не „Беларускую Крыніцу", яку я знав з Бібліотеки Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові. „Ні! це панський часопис" — відповідають мені — ми читаємо часопис зі Львова „Сель-Роб". На мої пояснення, що це комуно-совєтофільський, а не український національний часопис, що вистигав би українські й білоруські національні інтереси, які є зв'язані з собою однаковою долею обох народів, що по одному боці є гноблені поляками, по другому — росіянами-большевиками й тимто між провідниками обох народів у межах польської речіпосполитої дійшло навіть до співпраці у виді бльоку УНДОння з білоруською національною партією Єремича, що вийшов послом в українській пинській окрузі на Поліссі, дістаю відповідь: Неправдою є, щоби по обох боках був однаковий гніт, бо в совєтській Білорусі є білоруські школи, а під Польщею нема ніодної білоруської школи, тільки самі польські": Посла Єремича вважали вони „панським угодовцем", всі вони були симпатиками „Беларускої Громади" з послом Тарашкевичем на чолі — за своє радянофільство „Беларуская Громада" мала судовий процес, була розв'язана, Тарашкевич попав у тюрму і був виміняний згодом за іншого білоруського діяча Олехновича, що раніше перебрався до СССР і на Соловках отрясся з совєтофільства. Його спогади друкувалися згодом у Львівському „Ділі", тимто, якщо його прізвище дещо перекручене, бо пишу з пам'яти, можуть мене проживаючі у вільному світі редактори „Діла" справити.

Тут я відійшов від моїх білоруських побратимів у часі моєї служби в польському війську. У варшавському полку був я на військових вправах тричі як підхорунжий й тричі як старшина. Але ніколи я не зустрічав більше білоруських стрільців. Тільки зустрів я ще одного білоруса, що в 1930 р. був старшим рядовиком й залишився на довшу військову службу та в середині 30-их років був „плютоновим" (десятником). Я не приставав з ним на розмову, бо мені здавалося, що цей „зупак" відшибнувся від свого народу, але я помилився. Раз всередині 30-их рр. виконуючи службу полкового інспекційного старшини я зустрів його в кімнаті зброї його компанії (сотні) над книжками. Я зацікавився, що він читає й зблизився до нього: це були підручники з 4-ої кляси ґімназійної (середної школи); На мій запит він пояснив, що він самотужки доповняє свою освіту і складає почерзі іспити з ґімназійних кляс. Тоді я хотів довідатися про його національне самовизначення й запитав його: „я чув, що він родом з Білорусі, чи він є поляком, чи білорусом?" Він, знаючи, що я українець, відповів, що він білорус. Тоді ми перейшли з польської службової мови, на свої; я говорив до нього по-українськи, він до мене по-білоруськи. Оповідав мені, що його польські колеги заздрісно дивляться на нього, що він учиться, й стараються йому дошкулювати. Він цим не зражується, знає невідрадне положення свого народу й старається власними силами вибитися на вищий суспільний щабель. Твердий син твердого білоруського народу.

Внаслідок опустіння України після спричиненого совєтами в 1933 р. голоду совєтська влада поселила на українських степах мешканців білоруських лісів; багато з цих білорусів потратили на Україні тільки те, що з собою привезли з своїх домів (совєтське переселення — це також совєтський спосіб обдирання людей) й голіруч верталися потім до своєї батьківщини, але дехто з цих білоруських поселенців приноровився до колгоспних обставин на Україні. І ось мені довелося стрінути літом 1941 р. в одному колгоспі на Єлисаветгородщині одного білоруського поселенця з Могилівщини головою колгоспу. Як накиненого голову совєтською владою його денунціювали колгоспники перед новою окупаційною владою і автор цих рядків як знавець німецької мови оборонив його перед смертю. Після того я хотів від нього довідатися, чому його, статочну людину, ненавидять колгоспники, й він розкрив мені своє походження. Я здивувався й кажу: „Ви ж так гарно говорите по-українськи й навіть не можна пізнати, що ви походите з білоруської Могилівщини". А він мені: „Я навіть по-білоруськи не говорив так поправно, як по-українськи; про те, як тільки буде можливість, поверну у свою Білорусь. Бо тут дошкулюють мені й прозивають мене „зайдою". Я застановився: українська милозвучна мова приєднує на України лоно всіх зайдів, але українці відпихають їх! Але це дійсно одверта відповідь у порівнянні з тим, що говорили мені теж поправною українською мовою деякі зайшлі на Україну росіяни: „Я з околиць Тули (інший з-під Орла), але я сорок років живу на Україні, маю українську жінку, самі вирішіть чи я є українець, чи русский". Очевидно, це було в часі, коли мешканцем України здавалося, що німецька окупація несе національно-державне визволення України, а згодом на вулицях Києва чимраз більше можна було чути російську мову або совєтський російсько-український воляпік.

На скитальщині по ДіПі-таборах у Німеччині білоруси жили дружньо з українцями; були це люди свідомі своєї національної окремішности й потреба боротьби за свою незалежну державу в союзі з Україною.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „Т-ВА ПРАВНИКІВ-УКРАЇНЦІВ у З. Д. П. А."

Дня 2 червня 1951 у льокалі Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку відбулися Звичайні Загальні Збори „Т-ва Правників Українців у Злучених Державах". Збори відкрив та проводив д-р Лев Ганкевич, який склав загальний звіт від Управи. Акція Е. Р. Армстронґа, керівника „Амерікен Кавнсіл оф Волюнтери Ейдженсіс фор Форейн Сервіс", закінчилася не перевівши в діло намічених цілей. Т-во піддержувало з ним контакт. Він обіцював, що Рада буде посередником між ДП-інтелектуалами і організаціями, які мали б прийти з поміччю останнім, стипендії на доповняючі студії, як теж і те, що Адвокатська Палата покликуватиме поодиноко на конференції. Конференції у державнім бюрі посередництва праці не принесли ніякого висліду. Негативні вислідки тих заходів вплинули відємно на заінтересування членів Т-вом.

Т-во якийсь час користало з приміщення у льокалі осередку ЗУАДК-у. Відірваний світ професії впливав на психічний стан членів. Відбуто 3 сходин із рефератами: д-р Я. Падох: „Провідні ідеї українського права у давнину". д-р Богдан Томків: „Політичні партії і демократія", д-р Юрій Фединський: „Де шукати джерел американського права". На кінець закликав вшанувати пам'ять тих, що відійшли: д-р С. Біляк і д-р Кузів. Присутні вшанували повстанням з місць.

Від секретаріяту складав звіт мґр. Лушпинський: Т-во має 47 членів, а всіх зареєстрованих 76. Відбуто 9 засідань управи, 1 ширші сходини, та 3 сходин з рефератами.

Фінансовий звіт складав д-р Роґуцький. Приходи $42, розходи $28,60, сальдо на 2 червня 1951, $13.40.

Після звітів почалася дискусія. Підкреслювано: брак інформацій в пресі про Т-во; потребу перевести докладну статистику всіх правників, як теж конечність креування референтури суспільної опіки та праці. Члени домагалися частіших ширших сходин та рефератів з ділянки американського права, як теж придбання нового льокалю. Вказувано на конечність видати для загалу брошурку про соціяльне забезпечення, відшкодування і ін. Члени поносять вину за невплачування вкладок. Притягнути до Т-ва американських правників українського походження, що могли б давати реферати про американське право, як теж провадити безкоштовне бюро правних порад. Виявляється потрібним містити в українській пресі статті про американське право. Фонди Т-ва могли б збільшити імпрези. Члени повинні повідомляти управу про вільні місця праці. Слід видавати „Бюлетень" Т-ва. Управа повинна нав'язати контакт із новою організацією, що займається опікою над інтелектуалами ДП. На внесок голови Контр. Комісії д-р Лозинського уділено абсолюторію уступаючій Управі.

Вибрано нові органи Т-ва у складі: Управа: Д-р Лев Ганкевич, д-р Іван Роґуцький, д-р Богдан Томків, д-р С. Демидчук, д-р Богдан Дзерович. Заступники: мґр Микола Куницький, д-р Данило Паславський. Контрольна Комісія: Д-р Юліян Налисник, д-р Іван Лозинський, мґр Іван Голюка. Заступник: мґр Любомир Ройко. Тов. Суд: мґр М. Шахнович, д-р О. Волощук, д-р Володимир Михайлів. Заступник: мґр. Володимир Залуський.

Відносно пляну на майбутнє говорив д-р С. Демидчук. Відчувається потреба писаного провідника, де були б заступлені ділі: американський, світовий та український. Посилити співпрацю з іншими товариствами. Можна відкрити нові варстати праці, як антикварні і т. п. Стверджено, між іншим, що УНСоюз заходиться для закупна осередку для старців.

Після 5-годинних нарад закрив голова д-р Лев Ганкевич Збори о год. 10:15 вечором.

Всі письма проситься слати на адресу:

Ukrainian Lawyers' Ass'n. of U.S.A., c/o Dr. Bohdan S. Tomkiw, 257 E. 2nd Street, Apt. 5., New York 9, N. Y.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ УКР. ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА

9-го червня у великій залі Українського Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку відбулася чергова Наукова Конференція Українського Лікарського Т-ва, на якій виголосили цікаві доповіді: Д-р Роман Осінчук на тему „Кортізон і АСТН в терапії суглобових захворувань" і д-р Осип Оришкевич на тему: „Кортізон і АСТН у лікуванні інших хвороб", ілюструючи їх описами різних хворобових випадків. У дискусії слухачі доповнили доповіді власними спостереженнями вислідів лікування цими новими гормоновими препаратами.

На закінчення д-р Р. Осінчук від Управи Т-ва порушив цілу низку біжучих організаційно-професійних справ, як: нострифікація новоприбулих лікарів, відчитавши вислане у цій справі меморандум на цьогорічний всеамериканський з'їзд лікарів у Атлентик Сиmethod, справу лікарської опіки над дітьми вакаційної оселі у Стретфорді та укр. зорганізованими спортовцями, справу піддержки купівлі Українського Народного Дому, тощо.

(х)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАҐО, Ілл.

Дитяча Радіо-програма

Велику вагу безпосередніх звернень дітей до дітей по радіо зрозуміло якслід керівництво нашої „Нової Української Радіопередачі" і завдяки заходам свойого спікера д-ра Ст. Самбірського добилося врешті поширення своєї програми на півгодини в тижні — кожної суботи від 12 год. пол. на хвилі 1240.

В погоні за спонзорами такої дитячої передачі вдалося цьому ентузіястові всебічної опіки над нашим доростом забезпечити на перший час фінасову допомогу знаного із своєї щирої опіки над скитальцями лікаря д-ра І. С.; хочемо надіятися, що його слідами піде багато громадян і організацій, свідомих всенародного значення цього виховного засобу.

Бо, хоч і не можна до цього почину приладати мірки переломових досягнень, то при критичній оцінці положення, у якому зараз опинилися наші діти — це неабиякий успіх.

Діти, що їх в себе проглинає духова порожнеча окруження, загрожені приманами вулиці (героїзм Гопалонча!) й злого товариства, — ті, що через велике віддалення від якогонебудь культурного дитячого згуртування, розгублюються у свойому буденному, чужому середовищі, — ті, що через брак постійної опіки батьків день за днем затрачують змогу вростати в те, що добре, шляхотне і рідне, — усі вони матимуть врешті добру нагоду почути бодай раз в тиждень з уст своїх ровесників у рідному слові багато повчальних та цікавих речей. В склад програми входитимуть оповідання історичного й побутового змісту, байки, вірші, нагороджувані загадки й недомовки, скринька запитів і відповідей, біжучі вісті зі згуртованого життя дітей і молоді, діточі співи й музика.

До цієї пори було п'ять таких передач. В одній діти святкували Великдень; на передодні свята Матері Мирося Нагорняк та Ростислав Войкович вплели свої квіти у вінок пошани й любови для української матері; у третій передачі Ігор Караван оповідав гарні казки та подавав до розв'язки загадки; четверта передача була присвячена Іванові Франкові, остания книжці з гарною деклямацією Богданки Кисілевської.

Хоч при редагуванні таких програм головною метою є заговорити прямо і безпосередньо до серця й почування дитини, — то поза цим криється і намір підготовити нові й молоді кадри до радіомовлення, як це вже здавна роблять чеські та польські дитячі передачі.

Редакційна колеґія у складі: усім відомий дитячий письменник Роман Завадович (очолення Колеґії і головне авторство програми), Юрій Теодорович (підготовка до радіовиступів), проф. Поваляєк (музичне оформлення), проф. Яримович (хорові радіовиступи дітей), Рома Дзюбинська (пластова програма і спікерство), д-р Самбірський (редакція вістей з життя дітей і молоді та спікерство), — гарантують безсумніву найкращий підхід до цієї виховної справи. Виконавцями програми стануть діти з „Клюбу Молоді", пластова та взагалі середня молодь.

Побажаним є тільки, щоби батьки і виховники настоювали на тому, щоби усі діти справді вислуховували при радіоапараті ці корисні передачі та, зацікавивши ними, надсилали свої завваги та побажання а також всякий придатний до використання матеріял до управи Радіопередачі (Укр. Радіо, 1365 Н. Гойне, Шікаґо 22, Ілл.)

Цей почин це тільки один крок дальше для обхоплення всесторонньою і щирою увагою наших найменших, на яких через важку працю батьків та тим самим доривочність їхнього виховного впливу із-за кожного угла чигає загроза збайдужіння й відчуження для усього, що повинно бути для них дороге — зо рідне, — а згодом і небезпека затрати почуття особистої і національної гордости, а з цим і гідности...

Не спиняймося перед ніяким заходом для рятування душі наших дітей!

оле

Капеля Бандуристів до Українського Громадянства

(ЗАКЛИК)

Українська Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка є великою мистецькою цінністю всього українського громадянства на американському континенті. Вона своїми виступами старається виконати важливу ролю популяризації цього роду українського мистецтва серед американців і канадійців, а поруч з тим і завоювання симпатій для українського народу та його культури серед чужинців.

Українська Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка по перебутій внутрішній кризі та по деяких змінах в особистому складі концертує тепер під проводом свого давнішого диригента В. Божика і надіється, що своє культурно-пропаґандивне завдання вона виконає гідно та старанно, коли найде справжню підтримку від усього американського й канадійського громадянства у своїх мистецьких змаганнях.

Досі Капеля має неабиякі мистецькі успіхи та досягнення. Її виступ в Американському Сенаті та в Канадійському Парляменті треба зарахувати до найкращих і найкорисніших досягнень з українського національного погляду, бо ж парляментаристи й державні мужі не тільки слухали концерти, але й цікавились українським народом та його долею як у минулому, так і в сучасному. Це видно було як з їхніх привітальних слів, так і з подяк за концерти, що можна було читати в столичних часописах.

Всі члени бажають за всяку ціну не лише вдержати Капелю, а й піднести її мистецтво на найвищий рівень.

Щоб цього досягнути, треба всіх членів Капелі безперервно вишколювати та підготовляти до нових виступів. Вони не повинні працювати на фабриках, коли мають служити мистецтву та національній справі, вони повинні працювати над собою. Та, на жаль, це не таке легке до переведення в життя, хоч і самозрозуміле.

Капеля своїми концертами не здобуває стільки матеріяльних засобів, щоб могла забезпечити життя своїм членам та їхнім родинам.

Переїзди по великих просторах Америки та Канади, державні податки, оплата заль, готелів, реклями, тощо, забирають 65% з концертових доходів Капелі.

Для зменшення великих видатків першою необхідністю є придбати власний автобус, вартість якого виносить понад двадцять тисяч долярів.

І тут саме починається це найкритичніше в бутті Капелі. Якщо вона дістане матеріяльну підтримку всього прихильного їй та її мистецтву українського громадянства, то збереже себе та понесе славу української пісні й бандури між всіх американців і канадійців. Коли ж цього не буде, то скорше чи пізніше вона буде змушена припинити своє існування.

Керуючись мотивами національної доцільности та бажаючи служити добрій справі, Управа Капелі вирішила звернутись до американських та канадійських українців із закликом підтримати Капелю матеріяльно відповідними грошовими пожертвами і таким чином дати їй змогу виконати її важливу місію.

Для цього Управа Капелі оголошує збірку на „Допомоговий Фонд Української Капелі Бандуристів".

Управа Капелі оголошує цей заклик за згодою Українського Конґресового Комітету й Комітету Українців Канади та надіється, що пожертви для неї під ніяким поглядом не вплинуть від'ємно на вплачування Національного Датку для УККА та Національної Вкладки КУК-у. Пожертви можна буде вносити, купуючи картки „Допомоговий Фонд Української Капелі Бандуристів", які Управа Капелі незабаром надішле до місцевих громадських організацій, церков і товариств прихильників Капелі Бандуристів.

ДОРОГІ УКРАЇНЦІ АМЕРИКИ И КАНАДИ!

Майбутність Капелі Бандуристів залижить від Вас. Доможіть у переведенні цієї збірки! Купуйте картки „Допомоговий Фонд Української Капелі Бандуристів"!

Всіх бажаючих допомогти в переведенні збірки ласкаво просимо звертатись на адресу:

Ukrainian Bandurist Chorus, P. O. Box 119, Hamtramck BCH., Ditroit 12, Michigan.

П. Гончаренко
Голова Управи
В. Божик
Мистецький керівник
И. Панасенко
Секретар

Дітройт, 6. червня 1951.

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

49. Найкращими новинами є добрі новини

Пишучи листа, а надто друзям у далеких краях, завжди краще підкреслити добрі новини, аніж розписувати свої неприємності та нарікати на труднощі. Адже читачеві завжди здаватиметься, що насправді справа ще гірша, аніж у листі!

Коли важливо підкеслювати добрі новини в особистому житті, то ще важливіше звертати в листах увагу на конструктивні і позитивні події в громадському і політичному житті. Часто якийсь дрібний вияв незадоволення з якихось подій може стати за причину непорозуміння закордоном, може бути використаний ворогом, що спеціяльно вишукує „даних" про „слабкість" і „розбитість" Америки.

Останні тижні в Америці були досить напружені, люди чимало сперечалися про політику і в запалі часто говорили один одному речі, яких аж ніяк не варто повторювати ще й на письмі. Треба вибрати з подій останніх днів позитивні факти і про них, як про добрі новини, написати друзям у далекі краї. Про що ж буде цікаво знати друзям закордоном?

1. Америка є така ж Америка, як завжди: сперечаються в питаннях політики, але єдина у прагненні до єдиної мети. Це є одна з ознак демократії, якої не можуть зрозуміти диктатори: якби не сперечалися щодо внутрішніх справ, а назовні весь нарід виступить проти ворога, як єдина людина.

2. В Америці сперечаються не про мету, а про засоби її досягти. Ніхто не виступає проти того, що треба твердо протистояти Совєтському імперіялізмові. Ніхто не виступає за угодовство. Вся дискусія була за те, в який спосіб краще зупинити аґресію в Кореї, відновити там мир і зменшити можливість війни.

3. Америка і тепер дивиться на вільну Европу, як на свого кращого друга і союзника. Велике завдання генерала Айзенгавера — розбудувати міжнародну армію, в якій беруть участь і американські сили — розглядається, як найважливіше завдання. Ніякі події в інших частинах світу не відтягнуть уваги Америки від її праці в Европі.

4. Америка сильнішає кожний день і місяць. Важко навіть уявити, як багато робиться, щоб збільшити продукцію військових матеріялів. А протягом наступних місяців буде зроблено ще більше і Злучені Держави поставлять всю свою силу на боротьбу за свободу.

Такі думки, які ми навели вище, є самі собою добрими новинами. Всі ж разом вони суґерують найкращу новину, що, можливо нових війн більше не буде і у світі настане справжній мир. Бути об'єднаними в середині нашої країни і бути об'єднаними з народами Західньої Европи, щоб бути сильними і повністю приготованими до всіх несподіванок — такий наш шлях, яким ми з надією йдемо.

Ще дві поради: чи не було б добре, написавши приятелеві про новини в Америці, спитати його, що нового він бачить навколо себе, у тій країні, де живе? Чи не варто, наліплюючи поштові значки на конверт, кожного разу вибирати різний значок, адже є багато значків, що відбивають історію Злучених Держав і самі розповідають правду про Америку. У найближчому поштовому уряді можна спитати про різні значки. Ваші листи викликатимуть ще більше цікавости, коли Ви кожного разу ліпитимете різні значки.

Це є стаття із серії щотижневих статтей, поширюваних тепер Загальною Радою Американської Єдности з метою допомогти американським громадянам ширити правду про Америку по всьому світу.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх членів, що піврічні збори відбудуться в пятницю, 15. червня, точно в год. 7. ввечорі, в Гром. Домі. Кожний член повинен бути присутній, бо секретар буде роздавати дивіденди від У. Н. Союзу. На цих зборах почуєте щось дуже цікавого. — В. Новак, секр.

CLEVELAND, O. — The St. Mary's Lodge No. 112 will hold its regular monthly meeting on Sunday, June 17 after 3rd Mass in the St. Peter and Paul Church hall. Mrs. Eleanor Sovchik *has been elected to replace Mrs. Sophie* Yunick as auditor for 1951. — E. Laluk, Pres.; H. Prociw, Treas.; R. Kupchik, Fin. Sec'y.; M. Fedak, Rec. Sec'y.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 17. червня, в 2. год. попол, в приміщенні шкільної залі укр. прав. церкви при 45-47 Hope Ave. Є важливі справи до полагодження, а тому присутність всіх членів обовязкова. — В. Бродський, предс.; П. Величко, рек. секр.; В. Табачук, фін. секр.

СТАМФОРД, КОНН. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє всіх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 17. червня, в год. 2. попол., в церковній галі, 135 Greenwich Av. Проситься всіх членів прибути на збори на означений час і вирівняти свої вкладки. На зборах буде виплачена членам дивіденда від У. Н. Союзу. — За уряд: В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; В. Палідвор, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Дністер, від. 430, повідомляє своїх членів, що побір складок за червень відбудеться в неділю, 17. червня, в 12. до 2-ої, в Укр. Клюбі, 847 N. Franklin St. При тому будуть роздані дивіденди від У. Н. Союзу і полагоджені Оінші справи. — За управу: Р. Дяків, О. Бакай.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 16. червня, в год. 8. ввечорі. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від год. 6:30 *попол.* На зборах будуть роздані чеки на дивіденду від У. Н. Союзу. Просимо всіх членів прийти на збори. — Уряд.

САВТПОРТ, КОНН. — Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84, подає до відома всім членам, місцевим і позамісцевим, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 17. червня, точно в год. 4-ій пополудн., під ч. 279 Кінґс Гайвей Вест. Проситься всіх прийти на час і полагодити справи, які будуть на порядку для, а саме, 35-літній ювілей нашого Товариства, плачення місячних вкладок та роздача дивіденди від У. Н. Союзу. — За уряд: Ф. Гувера, предс.; М. Сендзік, кас.; П. Дудко, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 17. червня, в год. 2-ій пополудні, в церковній галі на *Roosevelt Ave.* Проситься всіх членів зійтись на час, бо буде роздання дивіденди від У. Н. Союзу. Пригадується тим членам, що мають дітей в клясі I. дитячого департаменту, щоби переписали їх по скінченні 18. р. життя до старших членів. Довгуючі члени повинні заплатити свій довг, бо інакше будуть суспендовані. — Г. Волянський, пр.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Сестр. Любов, від. 37, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих члениць, що піврічні збори відбудуться в неділю, 17. червня, в год. 3-ій попол., в У. Н. Домі, 214-216 Фултон вул. Просимо всіх прийти на ті збори, та вислухати звітів уряду і контр. комісії. Будемо видавати теж дивіденди-чеки від У. Н. Союзу, а є також і інші важні справи до полагодження. — За уряд: А. Погранична, пр.; М. Процак, кас.; А. Гнатюк, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Подаємо до відома членів відділу 277, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 17. червня, в церк. галі, точно в год. 2-ій попол. Проситься членів прийти точно, вирівняти свою належитість та вислухати звіту нового уряду про перебрання справ від уступившого уряду. Проситься також не-членів прийти на збори та вписатися в члени У. Н. Союзу. — За уряд: В. Дерлиця, предс.; А. Стефанів, секр.

CHICAGO, ILL. — Monthly meeting *of Birth of Holy Virgin Society,* Branch 259, will be on Sunday, June 17, 1951, at the Church Hall, 4952 So. Paulina St., at 2:00 P. M. — P. Trusiak, Rec. Sec'y.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 14. червня 1951 р. померла у 68. році життя

ЮЛІЯ ЮРЕВИЧ,

довголітна члениця і секретарка сестр. ім. Ольги Басараб, відділ 413 У. Н. Союзу в Ірвінґтон, Н. Дж.

Покійна походила зі села Забойків, повіт Тернопіль, Західна Україна. Покійна була активною в громадськім і організаційнім житті та не жаліла жертв на добродійні цілі.

Похорон відбудеться в суботу дня 16. червня 1951 року, в год. 9. рано, з погребового заведення Мирона Литвина, 801 Springfield Eve., Newark, N. J., до укр. прав. церкви св. Духа. — В. Їй П.!

Проситься члениць і громадян до участи в похороні.

Дня 4. червня 1951 р. померла в 71. році життя

АННА БУРБЕЛА,

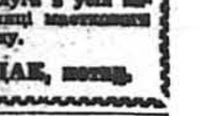
члениця від. 213 У. Н. Союзу в Бейон, Н. Дж.

Покійна походила зі села Баківці, пов. Бібрка, Зах. Україна. Полишила в смутку мужа Андрія, 2 синів, дві дочки, внуків і правнуків.

Поховано її 7. червня з погребового заведення до катол. церкви, а відтак на цвинтар Holy Cross Cemetery. — В. Їй П.!

А. Ковальський, секр.

ТАРЗАН, ч. 2611. Наставляють пастку

„Ми подамось у дерева", говорив Тарзан. „Я зайду наперед їх і покажуся їм. Вони поженуться за мною. Тоді ви повинні скочити на голову того, що веде Яну".

На знак Улана вони пірнули в гилля дерев. Тарзан швидко висунувся понад верхні яруси гиляк назустріч передній частині колони горибів.

Як тільки но передні гориби побачили свого колишнього полоненого, вони радісно закричали до своїх задніх і, нагинаючись зі списами, кинулися вперед.